

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Hiu erőlködések.

Pécs, 1898. augusztus 3.

Hogy a gazdasági kiegyezés kérdé-
sében újabb provizorium abban a formá-
ban, mint azt az osztrák kormány akarja,
nem lesz, az a dolgok mostani állása sze-
rint nagyon valószínű. Bánffy báró oly
világos kötelezettséget vállalt erre nézve,
hogy azt megszegni még a mi nyomoru-
ságos politikai viszonyaink mellett sem mu-
tatkozik tanácsosnak.

Pedig ugyancsak iparkodnak kapaci-
tálni erre a Lajthán tulról. Az osztrák
parlament berekesztése után váltig erősít-
tették, hogy a kiegyezés kérdésében szept-
emberig a két kormány között semmiféle
tárgyalás szüksége fenn nem forog, mégis
most már minden oldalról kétségtelenül
elismert tény, hogy Kállay Béni a kiegye-
zési provizorium kérdésében való tanács-
kozás céljából kereste fel Budán a magyar
kormányelnököt s most, hogy ez a követ-
ség nem járt az óhajtott eredménnyel,
Thun gróf, az osztrák miniszterelnök ké-
szül pénzügyminiszterével a magyar fővá-
rosba rándulni s ezután a két miniszter-
elnök együttesen megy kihallgatásra az
Ischlben üdülő uralkodóhoz.

Mindezek a tények, a melyeknek be-
következtét eddig kereken tagadták, azt
bizonyítják, hogy a kormányok nagyon is
foglalkoznak a kiegyezéssel s minden áron
azon vannak, hogy a gazdasági közösség

status quója ujév után is megmaradhasson
valahogy, provizorium kötésével vagy ön-
álló rendelkezés leple alatt: az máregyre
megy.

És meg is vagyunk róla győződve,
hogy Magyarország önálló gazdasági be-
rendezkedése ujév után nem fog bekövet-
kezni, mert a magyar kormány még mindig
a gazdasági közösség hive s önállóságun-
kat a birodalom olyan veszedelmének kép-
zeli, a melyet megakadályozni áldozatok
árán is kötelességének tartja.

Ha azonban a tényleg fennforgó viszo-
nyokból szükségszerűen kifejlendő jövőt
vesszük szemügyre, arra a meggyőződésre
kell jutnunk, hogy a gazdasági közösség-
nek órái mégis meg vannak számlálva s
ennek meghosszabbítására irányuló minden
mesterkedés csak a vám- és kereskedelmi
szövetség agoniáját nyújthatja ki hosszabb
vagy rövidebb időre, de annak a hatvan-
hetes törvény értelmében való új életre
keltése nem fog sikerülni.

Mert mi lesz akkor, ha a mostani
status quo akár provizoriummal, akár ön-
álló rendelkezés alakjában meg is hosz-
szabbíthatnák? Bármelyik intézkedés csak
ideiglenes jellegű lesz, mert végleges szö-
vetséget csak Ausztria alkotmányos kép-
viseletével lehet kötni, már pedig arra el-
lehetünk készülvén, hogy Ausztriának olyan
alkotmányos képviselése, a mely velünk a
szándékolt szövetséget megkösse, nem lesz
többé.

Hogy ez az osztrák alkotmány jelen
szervezete mellett egyáltalán ki van zárva,
a felől — úgy hisszük — senki sem
táplál semmi kétséget, de az az államférfi
sem született még meg, aki olyan biro-
dalmi képviselést tudjon összeállítani, a
mely Ausztriában kifogástalanul funkció-
náljon s a kiegyezési javaslatokat alkot-
mányosan elfogadja.

Ezt az eredményt várja ugyan Thun
gróf tervbe vett alkotmányváltoztatási ki-
sérletétől, de ez is csak olyan hiu erőlkö-
désnek fog bizonyulni, mint a parlament
munkaképessé tételére elődei által s általa
is már ismételtelen tett eredménytelen kísér-
letek. Az osztrák alkotmánynak az a vál-
toztatása, hogy a birodalmi tanács ne köz-
vetlen választások útján, hanem a tartomány-
gyűlések delegátusaiból állíttassék egybe,
édes-keveset fog változtatni ennek a par-
lamentnek a mostani képén, mert a tar-
tománygyűlések is csak ugyanazokat az
elemeket fogják a birodalmi tanácsba kül-
deni, a melyeket eddig maguk a választók
küldtek oda: a prágai gyűlés a cseheket,
a galíciai a lengyeleket, az ausztriai tar-
tománygyűlés a németeket, az általános
választói jogot gyakorló ötödik kuria pedig,
a melyet most már e jogától megfosztani
nem lehet, a szocialistákat.

Bármint csürjék-csavarják is tehát a
dolgot, azok a politikai szenvedélyek, a
melyek a mostani Reichsrathot megbéni-
tették, uralkodni fognak az új alkotmány

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Elveszett nyár.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

A nyári napnak ragyogó sugára
Bearanyoz mezőt, lombot, virágot;
Tarlott a rét, de nem könyez utána
Az ég se, mert már eleget virágozott:
Arany kalászát meghozá a földnek,
Mely csürben áll, vagy asztagban hever
S a tárgya lett elégedett örömmek —
Van miből élni, télen hogyha kell!

Tarlott mezőről hazatért a nép is
És nem jön senki még tájára sem . . .
Hát miért vonz most ime ide mégis
Nagy, erős szóval engem a szivem;
Mért száll egy szózat lelkemen keresztül,
Ábrándozásra miért csalogat —
Mikor szemembe' bánat könye rezdül
És ajkamon nehéz sohaj fakad!?

Volt egyszer egy szerelmes, boldog pár, ki
Gyümölcshezó nyár ragyogó szakába'
Ábrándozni a tarlott rétre járt ki
S ott hallgatott a pacsirták dalára;

Kart karba öltve járták be a rétet . . .
Szürke verébpár őket megcsodálta:
Hogy ide jönnek ábrándozás végett
A tarlott rétre, melynek nincs virága!

De hát elég virág volt a szivükben:
A hit, remény és szeretet virága;
S lelküknek lángja nem állott kihülten,
Táplálta őket áldott lobogása!
Szemükben a szerelem tüze fénylett,
Kebüket édes vágy hatotta át,
Forró imában mely fölszállt az éghez:
Hogy együtt ériék meg a lét nyarát!

És szólt a lány, szerelmes, édes szóval:
»Én hűséges kis asszonyod leszek,
A társad — drágám! — minden rosszba's jóban,
Vezessen bárhová te két kezed;
Még most vagyunk az élet tavaszában
S mindkettőnk szive mennyit szenvedett --
De áldom Istent, hogy reád találtam
S hozzád vezérlett, hogy védj engemet!«

»És meg is védlek — kél az ifju ajkán
Feleletül igaz, lelkes beszéd —
Hiszen te érted életemet od'adnám
S te visszaadtad lelkem jobb felét;
Te boldogságod mostantól enyém is,
Te örömed az örömem nekem,
S az utamat szép szemeid vezérlik,
Mióta rám ragyognak, kedvesem!«

S aztán hogy jártak letarolt avarban,
A ragyogó, a napsugaras nyárba',
Érezték, hogy lelkükben még tavasz van,
Melynek reménye van csak s boldog álma;
De tudták azt is, hogy nyár jön majd rája,
Mely izzadságos küzdelemre hív
S nem teljesül be csak félig se vágya,
Miért epedve dobog most a sziv.

»A nyár a legszebb szakasza az évnek
— Igy szól a lány és ifjúhoz hajol —
Ha majd reánk is elhozzák az évek
S te, édes párom, azért dolgozol,
Hogy legyen miből nyugodtan megélnünk,
Ha már az ősz leszál fejünk fölé:
Te nyári munkád lesz majd közös részünk
S pihenni jössz én két karom közé!«

»A nyár, a nyár — az ifju szólt mosolyogva —
Még messze van, de majd eljön hamar;
A tavaszunk most gazdag ábrándokba',
De nyáron is élünk mi boldogan.
Munkája nékem gyönyörűség lészen,
Ha pihenésre két karodba vársz;
S a nap ragyog rám őszszel is s a télen,
Te boldogan mellettem hogyha jársz!«

Volt egyszer egy szerelmes, boldog pár, ki
Gyümölcshezó nyár ragyogó szakába'
Ábrándozni a tarlott rétre járt ki
És ott épült fel jövő boldogsága.

birodalmi gyűlésén is. S ez nem is lehet másképp, mert azok a törekvések s azok a nemzeti eszmék, a melyek a népeket mozgadják, ezeknek alkotmányos képviseléből sem kizárhatók ki, sőt minél erőszakosabb kísérleteket tesznek ezek elnyomására, annál erőszakosabb, féktelenkedőbb lesz az ellenhatás, a mely a nemzeti aspirációk érvényesítésére kész a törvény korlátait is ledönteni, ha az mesterségesen akarja azokat elfojtani.

Hisz láttuk a legutóbbi Reichsrathon is, hogy dacára az osztrák parlamentarizmus történetében páratlanul álló nagy többségnek, a mely a kormány mögé sorakozott, alig egypár ellenzéki képviselő féktelenkedése meghiusított minden parlamenti működést. Hát hol az a bölcs államférfi, a ki olyan alkotmányformát tud kieszelni, hogy parlamentjébe öt-hat Wolf és Schönerer-féle képviselő be ne juthasson, pedig — mint tapasztalhatták — ez elegendő az egész alkotmányos gépezet megakasztására.

Aztán hol van az megírva, hogy az erősen föderalistikus Thun-féle alkotmány meg fogja nyugtatni a németeket, a kiknek hegemoniáját a birodalomban a föderalizmus százszorta inkább veszélyezteti minden nyelvrendeletnél? Minden emberi számítás szerint tehát az új alkotmány birodalmi tanácsában a Wolfok és Schönererek nemcsak nem fognak hiányozni, de az összes német pártok teljes erővel fognak nekik szekundálni. Hogy aztán ezekkel az elemekkel Thun gróf hogyan reméli a kiegyezés szimfóniáját eljátszani, az az ő titka, de mi meg vagyunk róla győződve, hogy tisztességes macskamuzsika lesz abból.

Ez lesz aztán az utolsó kísérlet Ausztriában az alkotmányosság lábra állításával s be fog következni hosszú időre a nyílt és feltétlen abszolútizmus. A kiegyezéssel pedig ott leszünk, a hol most vagyunk: nem lesz ismét, akivel törvény szerint egyezkedhetnénk, hacsak meg nem változ-

tatjuk a törvényt s ki nem dobjuk belőle az alkotmányos garanciákat.

De hát ez nem megy olyan könnyen, hogy az egész országot felforgató vihar ne keletkezzék belőle, ami bizonyára nem célja az irányadó köröknek. Ha ezt nem merik megtenni most, mikor a közérzület mesterségesen van tetszhalottéhoz hasonló mély álomba ringatva, úgy nem lesz tanácsos ily kísérletet tenni akkor sem, mikor már ki fog sülni, hogy a Thun-féle alkotmányrevízió is csak haszontalan kuruzsló szer volt.

Elég baj lesz az irányadó körökre, hogy az alkotmányos rend felfordulása Ausztriában az örökös zavarok forrását képező abszolútizmusra kényszeríti őket, semmiképen sem állhat érdekükben, hogy Magyarországon is hasonló állapotokat teremtsenek, mert arról csak meggyőződhetek már, hogy Magyarországon az alkotmányosság a birodalomnak olyan erőforrása, a melyről lemondani az öngyilkossággal lenne határos.

S akkor majd mégis csak rászánják magukat a gazdasági különválás engedélyezésére, részünkről ehhez nem kívántatik egyéb, mint szoroson ragaszkodni a törvényhez, de ezt aztán szívós elszántsággal kell tennünk, mert ha magunk ütünk részt a törvény alkotmányos garanciáin, veszve van önállóságunk mindörökre.

H i r e k.

Pécs, 1898. aug. 3.

Az elefánt búja.

Kokó az elefánt nem a méltán híres fehér elefántok büszke családjából való. Nem. Kokó nem fehér elefánt.

Ki tudná azt megmondani, hogy hol ringott az ő bölcsője, melyik afrikai ősréngetegben, hogy ha ugyan egyáltalában szokásos az elefánt fiókákat bölcsőben ringatni. Mert gyöngéd elefánt mamája emléjétől révideje annak, hogy Kokó, ez az elefánt elszakadt. Látni lehet ezen tekintélyes kort a hatalmas koponyáján, esernyő

nagy fülein, melyek ráncosok és lelógók, és az egész csupasz, otromba nagy testén, mely összefonnyadt, látni lehet, hogy rég elmúltak azok az idők, a mikor még Kokó életáncok Kokócskának, Kokikának szölongatták az őserdőben a lármas papagályok.

Kokó, az elefánt, ha erre az ősréngetegre, síheder korának első szerelmére, a bájos elefánt hölgyre, Kokolinára visszaemlékezik ma is nagyokat sóhajt ilyenkor és orrmányáva nem győzi törölgetni becsületes, okos elefánt szeméit, melyekkel olyan szomorúan, busar tekintget körül, amiként csak egy árva, magányos vándor elefánt tekinthet egy előtte közönyös, szürke, rideg-hideg világra.

Ugyanis Kokó, az elefánt egy kóbor komédiás direktornak a társulati tagja. Állatseregletnek vannak ugyan a mester által elnevezve, mely érdemes mester egy kerek ház felett és egy kövér feleség felett is jó úr valamint ura még Kokó elefántnak, két tevének és egy öreg, lusta vadászkutyának, melynek eredeti kávébarna színe már kezd erősen szürkülni, mintha csak dercével hintették volna be a testét az öreg kutyának, mely egyszersmind őrizője a két pupos tevének is.

Kokó az elefánt Pécsre jött gazdájával és társaival a vásárra. De a vásár nem lévén valami kedvező, Kokó, az elefánt, nem is lépett fel, hanem tovább utazott Mohácsra.

Mohácson történt vele az alábbi eset melyről saját különünk a következőket telegrafálja:

Kokó, az elefánt ma délelőtt a Dunánál lent a rakodóparton volt látható.

Kokó elefánt és társai, nevesen a direktor család, a tevék és az öreg kutya a hajó indulását várták, mert a mesés kelet felé, Belgrád híres városába szándékoznak utazni és vizen haladva mégis csak könnyebben jutnak előre, mint gyalogszerrel. Öreg elefántnak, öreg tevéknek, öreg kutyának és öreg gazdának nehéz is már a lábát emelgetni. Az egész csoporton meglátszott, hogy ők pedig már emelgették eleget. Annyira el voltak satnyulva, hogy elszomorító volt nézni ezt a vándorkaravánt. Ezt a kopott, poros, inséges komédiás karavánt.

Koko elefánt éhes is volt már Mindig éhes. Mert ha egyszer jól akarna lakni, akkor a többiek maradnának éhen. Emlékszik még rá Kokó elefánt, hogy a jobb időkben még egy egész kenyér is kevés volt neki, ma meg hálát sóhajt a minden elefántok urának, ha

Miért a rózsatőnek fakadása,
Bár rózsáit elhullatá tavaly? . . .
S mit várva vártunk, az elvesztett nyárra
A dermesztő tél mért nem jön hamar?!

Volt egyszer egy szerelmes, boldog pár, ki
Munkás nyarának ragyogó szakáról
Ábrándozni a tarlott rétre járt ki
S mikor belépett élte tavaszából
Édes küzdelmek régen várt nyarába,
Mely csendes őszhöz és télhez vezet:
Villám sujtott le életük fájára, —
Nyaruk meg sem jött s már is elveszett!

A nyári napnak ragyogó sugára
Bearanyoz mezőt, lombot, virágot . . .
A tarlott réten járok mindhiába,
A régi fénybe' már én mit se látok;
A lomb susoghat, virág illatozhat,
Nem hallom azt, nem érzem már emezt,
Csak jövőnket látom letaroltnak
S a boldog multért sajtó vágy epeszt!

Óh, hogyha a tavasz még visszatérne
S az elvesztett nyár el nem veszve vón'! . . .
De szállhat-e sugár kihült szemébe,
Ki sirba' tekszik örök álmodón?
Mi elveszett nyarunkat meg nem érti
A küzdelemben rohanó világ —
Tarlott mező szívét nem bántja, vérzi:
Tavaszzsal majd nyit rajta új virág!

Honthy István.

A tarlott réten a miről beszéltek,
Dalos pacsirta énekébe szötte
És szállt az ének fel a magas éghez,
Sötét, borongó felhőknek fölébe.

S azok a felhők talán arra vártak,
Hogy eljőjön a boldog pár fölé
Óhajtván várt arany kora a nyárnak,
Mert könyűjök sohasem öntözé
A tarlott rétet, a mikor ott voltak
Boldog kettesben az ifju s a lány —
Mintha tudták vón', hogy majd sirni fognak,
Ha itt lesz már ezek fölött a nyár!

S eljött a nyár. De nem ragyog sugára,
Hideg, kietlen, nincsen melege.
És minek is? Ki sem sóhajt utána;
Útját kinek sem aranyozza be.
Küzdelmeért nem vár ki sem az őszre
Boldog, nyugalmas, enyhe életet
Es biztosítani nem is kell előre
Már senkinek sem a csendes telet!

Két léleknek hozott vón' édes harcot,
A jövődóért, ámde hasztalan! . . .
Boldog tavaszuk mikor nyárba hajlott,
Im jött a Rémm, titokba', hangtalan';
Még védekezni sem birtak már tőle,
Lechapott rájuk nagy kegyetlenül —
És így jutott egyik a temetőbe
S a másik lelkén bánat terhe ül!

Két életnek így hullt ki közepéből
Gyümölcseshozó nyár ragyogó szaka.
Az egyik rom lett, a mi föl nem épül
S csak roskadoz nagy árván, egymaga;
A másik a váratlan elmulásba'
Örök tavaszt nyert nyár, ősz s tél helyett,
Sirja felett a szellősuttogásra
Könyvtől locsolt virágcsapat remeg!

Mit ér a nyár gyümölcsét összegyűjteni,
Ha nincs, ki majd megosztja azt velünk?
A kincseket a fősvény miért gyűjti,
Belőle ha mit sem juttat nekünk?
S a ki beállott embergyűlölőnek,
Mi célja még az emberek között?
Mért van mulása rohanó időnek,
Ha boldogsága csak perchez kötött?!

S mért nem esik ki örök kerekéből
A nagy időnek bár egy pillanat?
A sir szélére mért oda nem szédül
Az, ki szeretné, röpke perc alatt?
S mért kell, míg lelkünk egy-egy terve készen,
Sok esztendő, — nem is elég talán:
S mért nem halhat meg enyhe, boldog őszben,
Ki a nyárért élt élte tavaszán!?

Miért, hogy az örök nagy természetben
Tavasza nyár jön és az őszre tél?
S miért hogy a virágos kikelettel
Ujra nem zöldül a hervadt levél?

olykor-olykor kegyesen egy-egy zsömlécskét juttat a jó Istenke az éhes Kokónak.

Akadts is nézője elég Kokó elefántnak. Öregek, gyerekek ott tolongtak, zsvajogtak körülötte.

Volt olyan jó fiu is, a ki kenyerét megosztotta vele. Kokó orrmányával ügyesen dobálja szájába a kenyérdarabokat. Sőt hogy még jobban neki bátorítsa a fiatalságot, megcselekedte azt is, hogy orrmányát fejére fel emelvén, kitátotta kemence nagy száját, mintha csak mondta volna:

— No most dobjátok már azt a kenyeret Kokó szájába. No most fiuk . . .

És amidőn egy egész nagy zsömlét bele dobtak, az sem hozta zavarba. Egyet nyelt. És a zsömlye nem volt sehoh, de Kokó, az elefánt vidáman sunyított a mélyen tisztelt publikumra.

Majd amidőn már elfogyott a nézők kezéből minden csemege, Kokó elefánt leeresztette az orrmányát, de busan, szomoruan lóbálta, lötyögtette jobbra-balra azt, miközben tekintélyes banderista köpönyeg nagyságu fülei is lekonyultak az okos Kokó elefántnak, mely elgondolkozva, valóságos siámi fehér elefántot megillető komolysággal nézett a folyó felé. Szegény Kokó elefánt talán csak nem valami öngyilkossági gondolatot forgatott a hordónagyságu fejében, mert hogy nagyon búsan, nagyon komolyan nézte a Dunát?!

Napirend 1898. augusztus 4-én.

Naptár: csütörtök, aug. 4. — Róm.-kath.: Domonkos. — Prot.: Domonkos — Görög-kel.: (jul. 23.) Fókász. — Zsidó: Ab. 16. — Nap két 4 óra 26 perckor; nyugszik 7 óra 13 perckor. — Hold két 8 óra 2 perckor este; nyugszik 7 óra 15 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 21 Celsius fok meleg; légnyomás 756. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: derült, meleg idő várható.

Térszene a sétaterén este $\frac{1}{2}$ 7-től $\frac{1}{8}$ óráig.

— (**Havi Boldogasszony.**) Holnapután (pénteken) lesz Havi Boldogasszony napja, mely napon a havihegyi kápolnánál bucsu tartatik. E bucsura egész Baranyából igen sokan jönnek a bucsusok, a kiknek tarka tömegétől már holnap élénk lesz a város. A bucsu reggel 6 órakor kezdődik a havihegyi kápolnában ünnepélyes istentisztelettel, melyre a belvárosi templomból körmenet fog kimenni.

— (**Joggyakornokok kerestetnek.**) A pécsi királyi ítélőtábla kerületében több joggyakornoki állás van üresedésben. Pályázatok 15 nap alatt nyújtandók be a kir. tábla elnökségéhez.

— (**Katonatisztá díjlövészet**) volt a napokban Budapesten, melyen a 44-ik gyalogezred tisztjei kitűnő lövőknek bizonyultak. Az első díjat *Schmidt* százados nyerte, egy szép aranyórát lánccal: kivüle még több 44-ik ezredbeli tiszt nyert első díjakat.

— (**Eljegyzések.**) *Eisenhut* Matildot, *Eisenhut* Antal leányát, eljegyezte *Oláh Tóth* Pál, turai (pestmegyei) kereskedő. — *Havas* Samu, magyar államvasuti művezető, eljegyezte *Klein* Ilkát Kaposvárott.

— (**Esztendő.**) Ma délelőtt kötöttek házasságot *Steinhauser* Nándor zürichi selyemgyáros és *Sey* Laura, *Sey* Ferenc nyugalmazott miniszteri számvizsgáló leánya. A fiatal párt diszes násznép kísérte úgy az anyakönyvvezetői hivatalba, mint a templomha s azután a Vigadóban ültek lakodalmi ebédet vig zenező mellett. Tanukként *Bolgár* Kálmán anyakönyvi felügyelő és *Scholz* Antal sörgyáros jegyezték be nevüket az anyakönyvbe.

— (**Térszene.**) A cs. és kir. 44-ik gyalogezred holnap (csütörtökön) délután félhétől

félnyolc óráig a sétaterén térzenét tart. A térszene műsora a következő: 1. »Frigyes főherceg«, induló *Fahrbahtól*. — 2. Nyitány a »Zampa« operából, *Heroldtól*. — 3. »Bánymécsek«, keringő *Zellertől*. — 4. »Magyar-egyveleg«, keringő *Schlögeltől*. — 5. »Csak álom volt«, dal *Windsortól*. — 6. »A kahlenbergi falu«, francia polka, *Fahrbahtól*. — 7. »Szivből és lélekből«, nagy egyveleg, *Komzáktól*. — 8. »A vörös brigád«, induló, a 61-ik brigád ezredindulójának motivumaira összeállította *Cristoph* Tivadar. — 9. »Cigányok kara«, a »Troubadour« operából, *Verditől*. — 10. »Légyvárak«, keringő *Cristoph* Tivadartól. — 11. »Vig induló-egyveleg«, *Komzáktól*. — 12. »Egy nyereség«, gyors polka, *Králtól*.

— (**Helyszíni szemle.**) A Nepomuk-utca aszfaltozási munkálataira vonatkozólag holnap reggel fél nyolc órakor helyszíni szemlét tart a gazdasági tanácsos, főmérnök és a tanács kiküldötteiből álló bizottság. A Nepomuk-utca aszfaltozása képezi az idej nyárnak tengeri kigyóját, mert már egy hónap óta folyik, többször meg is akadts, mig végre most a postaépületig haladt. Itt ismét baj van vele, s ezért tartják holnap a helyszíni szemlét, a helyes irány megállapítása végett. Csak aztán a kivitelben is úgy sikerüljön az aszfaltozás, mint a papiroson!

— (**Az új hivatalos órák.**) Még csak egy hónapja, hogy a városnál és megyénél megváltoztak a hivatalos órák s a délutáni munkaidő helyett a délelőtti hosszabbították meg olyképen, hogy a hivatalban töltött órák száma körülbelül most is ugyanannyi, mint ezelőtt volt, de egy huzamban töltik ki azokat a tisztviselők. Mint az érdekelt tisztviselők mondják, egyrészt rájuk nézve is sokkal kényelmesebb ez az új beosztás, de munkájuk végzésénél is szembetűnő előnyökkel jár, mert nem kell kétszer is hozzáfogni naponként ugyanahhoz a dologhoz, a mely sokszor szükségessé teszi, hogy teljesen beleélje magát a hivatalnok annak szellemébe, de ezenkívül még általánosán elismert dolog az is, hogy épen a déli órákban, tizenkettő után dolgozhatnak legzavartalanabban a hivatalnokok, mivel ekkor nem háborgatják őket a járó-kelő tudakozódók és így ebben az időben csaknem kétszer annyit végezhetnek, mint a kora délelőtti, vagy délutáni órákban a régi hivatali beosztás idejében.

— (**Katonai felülvizsgálat.**) A megyeházán ma volt a szokásos katonai felülvizsgálat, mely alkalommal a jelentkező hat állításköteles közül katonai szolgálatra alkalmasnak találtatott öt, alkalmatlannak egy; a négy apa közül keresetképesnek nyilvánított három, keresetképtelennek egy. A vizsgálóbizottság elnöke volt dr. *Fejérváry* Imre báró főispán, polgári orvos dr. *Johann* Béla; katonai részről ott voltak *Zurna* Károly tábornok, *Stenzel* Alajos ezredes, *Metzner* őrnagy, dr. *Marek* főtörzsorvos és dr. *Hrabécy* István ezredorvos, ez utóbbi mint a szabadságon levő dr. *Turcsányi* Pál törzsorvosnak helyettese.

— (**Házasságok statisztikája.**) Az országos központi statisztikai hivatal havonként kimutatja az ország népesedésére vonatkozó adatokat. A kimutatások között a házasságkötések is helyet foglalnak. A múlt

hóban kötött házasságokról szóló statisztikából látjuk, hogy júliusban az ország városai között *Pécsett* kötöttek legtöbb házasságot. A legkevesebb házasságkötés Hódmezővásárhelyen, *Jáger* Mari városában volt. Nem is csoda; ott az asszonyok szerencsikat főznek az uruknak!

— (**Fürdői élet.**) Harkány fürdőben — mint a fürdő igazgatósága értesít bennünket — a vendégek száma folyó hó elsejéig 1225 volt.

— (**Kinevezések.**) *Pirkner* József, bonyhádi kir. járásbirósági irnok, a dunaföldvári kir. járásbirósághoz segédtelekkönyvi vezetővé, — *Richter* Rezső, siklósi kir. járásbirósági betétszerkesztő szakdíjnok pedig ugyanott a telekkönyvi betétszerkesztéshez irnokká nevezettek ki.

— (**Eltűnt leány.**) Fialat, tizenhétéves leány volt a szegény *Loponyai* Juliska. Fadd községben lakott a szüleivel, kiknek azonban nem igen telt örömk benne, mert a leánynak nem volt tiszta az elméje, már kiskora óta homály borult reá. De azért a leány csak felnevelkedett szülei mellett, a kik maguk is szegények lévén, nem adhatták sehová, a hol talán valamit mégis segíthettek volna rajta. A leány nagykorában is elborult elmével járt-kelt, de hát nem vétett senkinek sem s így nem is igen ügyeltek reá. Most kimentek szülei Domboriba mezei munkára s a leányt is kivitték magukkal. Odakint persze még kevesebbet gondolhattak vele, mint otthon s a leány a napokban csak eltűnt mellőlük. Mikor keresték, nem találták sehoh s éjjelre sem jött vissza. Azóta nem tudják a szegény *Loponyai* Julisról, hogy hol van. Szülei bejelentették eltűnését a hatóságnak s most az keresteti az eltűnt leányt, a ki középtermetű, barna haju, kék szemű és kerekarcu.

— (**Az időjárás Augustusban.**) Falb tanár a híres időjós nem sok jó idővel biztat az augusztus hónapra. A hónap első harmadára gyakori zivatarokat és esőket jövendő, normalis hőmérséklettel; a második harmadban tetemes hőcsökkenésre van kilátás erős esőzessel, a hegyekben hóval. Az utolsó harmad kezdetben hideg, később nagyon meleg lesz. Augusztus 2-ikét elsőrendű kritikusanak jelezte, mi legalább nálunk szerencsére nem következett be, augusztus 31-ikét pedig az év legkritikusabb napjának jósolja a német tudós.

— (**Póttartalékosok gyakorlata.**) A. m. kir. honvédséghez a póttartalékosok az idén szeptember hó végén fognak bevonulni. A gyakorlat 28 napig fog tartani. A 19-ik honvédségvezrednél századonként 32 ember vonul be. Ezek oktatására századonként visszatartanak három-három altisztet. Ezek majd a póttartalékosokkal együtt fognak hazatérni. Ezt a tovább töltött időt egy fegyvergyakorlatnak fogják majd az altiszteknek beszámítani. A behívókat a póttartalékosoknak már legközelebb szét küldik.

— (**Meglopta a gazdáját.**) *Navratits* József, tizennyolcéves szabósegéd, a munkaadójától, *Neuwirth* József, somogy-csurgói lakostól, a napokban megszökött. Nemcsak a munkakönyvét vitte el a gazdája engedelmével nélkül, de attól egész szabászati felszerelést, ollókat, mértékeket s egyéb eszközöket ellopott. A tolvaj cselédet most kö-

rözteti a hatóság s a pécsi rendőrséghez is átírt, hogy ha esetleg ide jönne, csipjék nyakon. Eddig azonban még elkerülte Pécsét; úgy látszik, valami kisebb és biztosabb helyen vonta meg magát s folytatja a mesterségét a lopott szabászati felszereléssel.

— **(Kizsebelt leány.)** Ma reggel a piacon kizsebelte valami enyveskezű tolvaj Nagy Terézia, barcsi leányzót, a ki az országos vásárra jött be tegnapelőtt és ma délelőtt akart haza utazni. A leány épen kerek ötven forintot szerzett be a vásáron, apja helyett árulván itt különféle portékákat. Szerencséjére azonban tegnap délután negyven forintot postán haza küldött a szüleinek s így csak tíz forint maradt nála. Ezt a tíz forintot lopták ki zsebéből, a minthogy kilophatták volna mind az ötvenet, ha még nála van. Hogy a zsebtolvaj ki volt, még nem tudják. Érdekes, hogy a leánynak annyi pénz sem maradt a zsebében, a mivel haza utazhatott volna. S ha egy ismerőse nem segíti ki a zavarból, akkor irhatott volna haza — utiköltségért, hogy el tudjon utazni.

— **(Elemelt láda.)** Ferenci Jakab, málomi lakosnak elemeltek ma a kocsijáról egy ládát, a miben vagy tíz forint áru ruhánemű volt. Ferenci a kocsijával a szigeti országúton egyik kocsmá előtt állt meg korán reggel s míg ő odabent magához vett egy pár pohár sziverősítőt, azalatt történt a lopás. A mi utóvégre is elég vakmerő volt, mert az utcán már ekkor sokan jártak és szinte érthetetlen, hogy a láda ellopása mégis megtörténhetett.

— **(Kis gyermekek réme.)** Ugy látszik, még a vásárból maradt hátra utólagos vendégszereplésre az a cigányasszony, a ki ellen sorban érkeznek a feljelentések. Vagy négy kis gyermeket, három négy éveseket vetkőztetett le tegnap délután, levevén róluk az értékesebb ruhát és egyiköknek, a négy éves Szabó Franciskának füléből a fülbevalókat is. A kis gyermekeket mindnyáját elcsalta magával egy-egy szük, alig járt utcába s ott lopta el róluk a ruhákat. Aztán sietett odább állni, hogy valaki észre ne vegye. Ez sikerült is neki ugyannyira, hogy még ma sem tudják, hogy ki volt.

— **(Fogadás ötven év előtt.)** Tegnap volt ötven éve, hogy Szegzárdon egy nevezetes fogadás történt, mely a szabadságharc korabeli lapokba is belekerült. Sárközi Antal, ottani vendéglős fogadott egy bécsi borkereskedővel, hogy saját borából egy ültében tíz pinnel megiszik. A kereskedő tiz akó magyar bort ajánlott fel a veszteség esetére, míg a vendéglős, ha fogadását elveszti, százötven forintok lefizetésére kötelezte magát. Sárközi Antal ebéd után neki is ült a tíz pint bornak és estére szerencsésen bekebelezte mind a tíz pintet, a nélkül, hogy csak a legkisebb macskakaj is mutatkozott volna nála. Így hát megnyerte a fogadást, mely után nagy vígan kelt fel, hazament a lakására, lefeküdt és reggelig a legjobban aludt. . . Manapság kevés korcsmáros akadna, ki a saját borából tíz pint megivására bátor volna vállalkozni; de annál több borkereskedő, a ki ilyen fogadást kötne, mert hiszen ők tudják legjobban, hogy a mai borkorból egy pint is főfájást okoz az embernek, hát még tíz!

— **(Lopásra vitte a boszu.)** Schmidt József cipésziparosnak a lakásából még szombaton elveszett két arany gyűrűje. A gyűrűk a károsnak óraláncán függtek, mely az órával együtt egy szegre volt akasztva. Mikor délután hazuról eltávozott, még a gyűrűk meg voltak, de mire este hazatért, már hiűt helyühet találta. Valaki a lakás ajtaját álkulcsal kinyitotta s így hatolt oda be; mást azonban a két gyűrűn kívül nem vitt el. Káros az esetet a rendőrségnek bejelentvén, a megindított vizsgálat során csakhamar megállapították, hogy a lopást valaki olyan egyén követhette el, ki nek a célja egyedül a két gyűrű eltüntetése volt. És csakugyan ma kiderült, hogy a gyűrűket a káros egyik nőrokona vitte el a lakásból. Mikor kérdőre vonták, hogy miért követte el a lopást, azt adta okul, hogy boszút akart állni a károson. Hogy azonban miért akart boszút állni, ezt nem mondta meg. A mi különben közömbös is, mert a boszuállítás még nem ad jogot a lopásra. Most a bíróság fog végezni a boszúból lopásra vetemedett rokonnal.

— **(A szénakazlak lakói.)** Az éjjel a vasfürdő vidékén levő réteket járta be a rendőrőrsjárat, hogy ott razziát tartson a csavargókra. Mert hiszen így nyáron minden bokor szállást ad; hát még a friss illatu szénakazlak, melyekben oly puha a fekvés, akár csak a puha, selymes ágyban! S a rendőrök ebbeli feltevésükben nem is csalódtak, mert hol itt, hol amott vertek fel a szénakazlakból ott alvó csavargókat, úgy, hogy kettő hijján épen egy tucatot fogdostak össze. A szénakazlak lakói most egyelőre a börtön lakói lettek s majd ha illetőségüket sikerül megállapítani, haza fogják őket toloncolni.

— **(Hátha még akad szerencsése?)** A délvidék egy kis falujában él egy házaspár. A férj 99 éves, felesége 92. Nemrégén testamentumot csinált a férj s ebben halála utánra feleségének özvegyi haszonélvezeti jogot biztosít vagyona terhére. A jegyző ír, de egyszerre csak megszólal Mathuzsálem felesége: Jobb szeretném, kérem, ha nem özvegyi, de élethossziglani haszonélvezeti jogot írna nótárius uram. A nótárius kérdőleg nézett az öreg asszonyra, aki babrált a köténye csücskével, mint egy bakfis és szégyenlősen mosolygott: Hát ha meg talál halni az apjuk s azután még az Isten valami szerencsét rendel!

— **(Hivatalozgák öröme.)** A pécsi kir. törvényszék elnöke Antal József pécsi kir. törvényszéki II. fizetési fokozatban levő hivatalozgát az I. fizetési fokozatba, Pájan János sásdi kir. járásbírósi III. fizetési fokozatban levő hivatalozgát pedig a II. fizetési fokozatba léptette elő.

— **(A belügyminiszter és a földmives egyesületek)** Percel Dezső belügyminiszter a legutóbbi időben sorra elutasítja az új földmives-egyesületeket, melyek alapszabályaikat jóváhagyás végett fölterjesztik. Az elutasító végzés megokolásában a miniszter kijelenti, hogy az ilyen egyesületet létesíteni szándékozó munkások eddigi magatartása minden kétséget kizáró módon igazolja, hogy az e fajta esetekben nem az alapszabályokban körülírt, hanem egészen más célra hivatott egyesület létrehozására irányult, leplezett kísérlet forog fönn. Ilyen megokolással elutasi-

totta a miniszter a dunaföldvári munkásképző egyesület alapszabályait is.

— **(Csőd.)** A kaposvári kir. törvényszék Nádas Alajos, nagyatádi lakos, bejegyzett kereskedő ellen csődöt nyitott. Csődbiztos Percel Ákos, törvényszéki bíró; tömeggondnok Barakonyi Károly nagyatádi ügyvéd, helyettese dr. Weisz Henrik, kaposvári ügyvéd. Igénybejelentési határidő augusztus 31; felszámolási határnap szeptember 30.

— **(Gyanus eb.)** Tegnap este a Basamalom körül egy nagy, vörösszőrű ebet láttak az emberek, a mely a városba igyekezett. Az uton egy emberre reá is akart rohanni, az azonban gyorsan felugrott egy kocsira s az eb így nem bántotta. A kocsin ülők figyelmeztetésére, az uton haladó emberek kitérték a gyanus eb elől, mely most már nem bántott senkit, hanem a vasuti töltés mellett letért az utról és a réteken eltűnt.

— **(Feldőlt kocsi.)** Ma délelőtt Fejes Ármin patacsi fuvaros kocsiját a buza-téren a lovak el akarták ragadni s oly szerencsétlenül iramodtak vele tova, hogy a kocsi felborult. Az ülésen ott volt a gazda, a ki lezuhant a földre, de egy kis horzsoláson kívül egyéb baja nem esett. A feldőlt kocsi félig összetört állapotban volt már, mire a lovakat megfékezheték s a kocsiról lehullott edénymű és egyéb cikk is összetörvén, vagy husz forint kára származott a véletlen balesetből a gazdának.

— **(A ki a mások költségén utazik.)** Három üzlet egymás tudtán kívül csinos elárusítónót keresett a lapok kishirdetési révén, kikötve, hogy szerződteni csak személyes bemutatkozás után fogják. Nemsokára érkezett is mindegyik számára különösen kedvező ajánlat, mert a mellékelt arckép igazán bájos: kellemes arcvonások, mosolygó szem, pici száj stb. Mind a három kereskedő elküldötte az az ajánlattevő hölgynek az utiköltséget. A kijelölt napon megjelent a várt árusítónó az egyik üzletben. Az eredeti teljesen megfelelt az arcképnek. A kereskedő mézédés mosolylyal sürgölődött az üzlet új vonzó ereje körül.

— Kész örömmel alkalmazom kegyedet. Tehát rendben vagyunk? Elfogadja a föltételeket?

— Igen, igen, felelt a szép leány, de azzal a föltétellel, hogy édes anyám is beleegyezik. Már értesítettem és minden percben várom táviratát.

P. kereskedő nem tett kifogást, meg volt győződve, hogy a válasz csak beleegyező lesz és örvendett, hogy ilyen szolid, szülői felügyelet alatt álló leánynyal van dolga.

A leányka pedig nyugodtan bement a másik üzletbe, ott is bemutatta magát, s a mikor megegyeztek a szerződtes részleteiben ártatlan mosolylyal mondta:

— Természetesen a mamám beleegyezése is szükséges . . . épen most várom távirati válaszát . . .

A harmadik üzletben is megjelent a leány s ott is anyai beleegyezéstől tette függővé belépését. Kis idő múlva újra fölkereste az üzleteket és szomorúan tudatta, hogy édes anyja váratlanul megtagadta beleegyezését. A kereskedők boszankodtak és sajnálkozva bocsájtották szárnyára a szép árusítónót, megtérítve az utiköltségét. A mikor összeültek és elmondták egymásnak esetüket, kisült, hogy szelidebb fajtájú szelhámosnő áldozatává lettek, a ki így tesz nyári utazásokat a mások költségén.

Mindazok kiknek nászajándékokra van szükségük forduljanak teljes bizalommal Schönwald Imre pécsi ékszergyároshoz, hol pazar nagy választék mellett a vevők legcurásabb kiszolgálásban részesülnek. A napokban érkeztek meg a Schönwald cégnek a közelgő sasonra szebbnél-szebb kivitelű francia és angol china ezüst ujdonságai: u. m. rendkívül szép kivitelű asztali állványai, vizitkártya tartók, cognac servicei, tálcái, boros-, sörös kancsói, kelyhei stb. stb. Mint speciális ujdonságot megemlítjük Schönwald elzárható boros üvegeit diszes 2 és 3 üveges garnitúrákban; ugyszintén dus választékú raktárt tart Schönwald cég mindenemű ékszerkülönlegességekben u. m.: briliáns gyűrűk és boutonok, remek nyakláncokban, elismert jó szerkezetű arany, ezüst és tula órákban, sétatokban, legjobb gyártmányu bőrspeciálításokban stb. Ugyanott mindennemű régi ezüst és aranytárgyak a legmagasabb árak mellett becseréltetnek. Javítások a legjobban és leggyorsabban eszközöltetnek.

Közgazdaság.

A kecézés és egyéb halászati módok.

A kis közzei halászok közt nagyban divik a kecével való halászat.

A kece először is két darab fából áll, melyhez kereszt alakban, illetve háromszögben (de a melynek alapvonala zsinégből áll) van a léhész vagy a háló hozzá kötve. A léhész két csucsban végződik, melyek egymáshoz bőrszíjjal vagy kötéllel vannak megerősítve. A faalkotmány mindkét végén iv alakban egy kötél csüng, rajta megerősítve állanak ló vagy egyéb csontok, számszerint kilenc darab.

Most a léhész alsó és felső oldalát beburkolja egy zsinégből kötött nagyszemű háló. Hivatása e zsinég hálónak az, hogy ha a hal

a »kecébe« jut, onnét kiszabadulni akarván, magára köti a külső zsinég hálót és így a menekülés útját mintegy zacskóból — maga előtt elzárja. A fa felső csucsán kötél lóg, ezen kötelet a halász jobb kezében tartja, balkezevel pedig sétára hajtja csónakát, miáltal a »kece« a víz fenekén álló helyzetben vonszolva bejárja a területet. A kece farészéhez két kő is van erősítve, hogy ez a csontokkal együtt — a készüléket a víz alá, a fenékre süllyessze.

Ezekből könnyen kivehetjük, hogy az amugy is nehéz kecének vonszolása és a csónaknak egy kézzel való hajtása, igen nagy testi erőt vesz igénybe.

Időközönként a halász felvonja készülékét, megtudandó, hogy a szerencse mennyire kíséri izzadságos fáradságát, mire jó későre fáradtan, bágyadtan tér ismét szeretettei közé, kiket — bizony többször igen, mint nem — vizasztalhatlanul kell hagynia.

A bukorszákot akkor használja a halász, mikor a folyó vagy tó fenekén észrevesz egy nagy darab tuskót.

Gyanuja támad, hogy a tuskó körül, illetve alatta halak tanyáznak. Ilyenkor kézhöz veszi a »bukorszákot«. A bukorszák így készül. Vétetik egy nagy félkör alakú fa abróncs, melynek alsó végei feszesen egymáshoz, úgy 2 és fél méter hosszúságú zsinéggel összekötve.

Most ezen alkotmányhoz süveg alakban lesz a léhész (háló) hozzákötve, úgy, hogy az hosszúságban körülbelül 8 métert kitegyen. A vége csucsban végződik, ott egy nagy darab téglát kötünk hozzá, hogy ez a léhést munka közben a víz alá süllyessze.

A halász most a »bukorszákot« egy két águ hossz rud segítségével — mely rud a »bukorszákhoz« erősen hozzá kötött — oly használati módba állítja — minthogy az is-

kolás fiuk a lepke fogót szokták használni és oda állítja — természetesen a víz alatt a tuskó elé, mire a halász legény tuloldalra evezve, valamely léc, vagy hosszú pózna segítségével a halakat a tuskó körül elriasztja és a »bukorszákba« kergeti.

Ha ezzel készen van, akkor a »bukorszák« léhész megcsavartatik, mint ahogy a fiuk is szokták lepke fogójukat megcsavarni, hogy a hal a felvonszolás ideje alatt a hálóból ki ne szökhesen.

Felvonszoltatva a »bukorszák«, a benne levő zsákmány a kézi-bárkába helyeztetik.

Azt mondják, hogy a »pendel« vagy másképp mondva »pöndöl« hálót csak jobbára a dilettáns halászok szokták használni, a halászmester azt komolyabb eszközei közé nem sorolja.

Pedig nem úgy van ez egészen.

Igenis, az a halász, ki mesterségét jól érti, büszke arra, hogy minden halászati eszköze birtokában van, így tehát kénytelen a fentebb említett »pendel« hálót is kéznél, illetőleg raktárán tartani.

Mikor veszi hát ennek hasznát?

Leginkább tavakon, a hol a halak midőn egy csoportba veszik egymást, ott a feneken addig, addig verdesik farkaikkal az iszapos talajt, míg egy jókora, úgy tál nagyságú — gödröt nem ásnak maguknak.

Itt szeretnek azután a halak egy darabig tartózkodni. Helyüket elárulja a víz felszíne, mert amint ők ott lent részint lélekzenek, vagy mozognak, úgy felettük, a víz színén hólyagok képződnek és azok ott bugyborékolva eltűnnek és megint újra képződnek.

A figyelmes halász észre veszi ezen helyet, ráveti »pöndöl« hálóját és ennek — ha szabad úgy mondanom — ólom ujjával egy vetés mellett egytől-egyig kiszedi a sárgödörből a halakat.

A pendel háló alakja korongalaku, melynek alsó végein csüngnek az ólom golyók.

Ezen felsorolt használati eszközökön kívül, még találjuk, de már jobbra nem a halász mestereknél, hanem leginkább az orvhalásznál: a tapogatót, csuhát (suhét) veiszat, a bilinget és a rekesz hálót.

Miután ezek is tárgyunkhoz tartoznak, tán nem lesz érdektelen, ha ezekkel is megismerkedünk.

Vegyük először is hát szemügyre a »tapogatót.«

A »tapogató« nem egyéb a feneketlen kosárnál. Használni lehet ezt csekély vízben, vagy midőn a hal a rétségekre jár ivni. Ezen időt az orv-halász, vagy vad halász kilesi és felgyürt gatyában a vízben állva, le . . . lecsapja feneketlen kosarát a vízbe maga körül és azután belenyulva keresi a netalán tán belezott zsákmányt.

Ezt cselekszi addig és annyiszor, a mig türelme azt neki megengedi.

Találjuk még ezeknél a »csuhét.«

A »csuhé«-t így kiszittetik:

Vétetik egy 1 és fél méter hosszúságú és szélességű léhész (háló). Ennek mind a négy végére kereszt alakban két fél faabroncs köttetik, mi által a szemlélőre oly benyomást tesz, mintha az egy koronához hasonlítana, aztán oda, hol a két faabroncs keresztben találkozik, egy hosszú pózna erősítettik. Ennek végét a halász a kezében tartja és a koronát — mondjuk így — a víz alá nyomja.

Ekkor a hal a léhészbe jön és ott mintegy — halász nyelven szólva — »cucálja« a léhést, ezt a halász észre veszi és legottan, hirtelen felrántja a »csuhéját«, a melynek öblében azután ott találja fickándozva a zsákmányt.

A »csuhénak« ezen kívül van még két ismert faja. Többször megtörténik, hogy az orv-halász kénytelen a vízre is menni, holmi tuskók köré, a hol a hal, a legkiváltságosabban szeret enyhelyet keresve tartózkodni. Akkor a »csuhéjáról« leoldja hosszú póznáját, a fa abroncsokra nehezéket erősít és egy zsinegen tartva, készülékét lestüyeszti a víz fenekére a tuskó mellé. S mihelyt észre veszi, hogy hal tévedt léhészébe, felhuzza azt, — de előbb árgus szemmel körültekintve, hogy nem látja-e bünös manipulációját hivatlan szem — s mint olyan, ki jól végzé munkáját, a bámulat és öröm egyvelegéből származott »áh« szózata mellett, önelégülten dugja — úgy két három kilós pontyját — öblös tarisznyájába.

Ez volt a »csuhénak« a második fajtája, nézzük már most a harmadikat is.

Ez is csak annyiban különbözik az első-től, a mennyiben a rud a fa-abroncsból ég fele nyulik fel és a koronán, a két átellenében levő faabroncs egy fehér színű, de vastag fonállal — három sorban, egymástól két ujjnyi távolban, egészen lent a faabroncs hegyénél — kötteti össze.

Ezen három fonalat azután összefonja egy negyedik, de hosszú fonállal — úgy három— négyszer tekervén körül, mely fonal azután a rud mentén felnyulik egész a halász kezéig, itt a fonalat ujjára tekerve, várja a jó szerencsét.

Mire való hát ez a fonal?

Arra, hogy az odatévedt hal ezen fehér fonal bármelyikét »megcucálja« s ezzel mintegy telegráf módján jelenlétét elárulja a rá epedőn várakozó halásznak, ki azután nem lévén rest — felhuzva készülékét — birtokába is veszi a jókorára megnőtt pontyot, süllőt, vagy tán a harcsát is.

Ez a »csuhéval« való halászás módja!

A »veisz«-szel nem annyira az orvhalász,

mint inkább az olyan »vad« halásznak dolgoznak, kik iparszerűleg nem úzik ugyan a halászatot, de bérletük útján mégis módjukban áll a vizekben kotorászni.

A »veisz« nem egyéb a fogónál. A mi az egereknek az egérfogó, az a halaknak a »veisz.«

Hogy készítik azt?

A folyó vagy álló vizet keresztben összefont nád, vagy összefont reketytye botokkal elzárják. Ezen sövényhez azután több fejet is fonnak tekervényes utakkal, de ezen utak oly szűkek, hogy a hal vissza nem fordulhat többé. A tekervényes ut bekalauzolja a halat a fej belsejébe, hol a halakra ott elég téres hely várakozik.

Innét azután a halász »szákkal« ki-meri a halat.

A bilinggel való bánás, meg az alakja kanálra emlékeztet.

Következőképen halásznak vele.

A halász a társával a ladikba ül, egyik közülök sétára hajtja ladikját, mig a másik a bilinget félig vízbe merítve tartja kezében. Ha esetleg hal akad léhészébe, ez ott »megcucálja« a hálót, mit a halász azonnal észrevesz, s azonnal ki is kanalozza azt a ladikba.

Leírása a következő:

Vétetik egy kézbe való két méteres gömbölyű rud. Melynek végébe könnyen hajlítható két méteres bot van beillesztve. A rud két oldalába szintén két, de valamivel rövidebb, szintolyan könnyen hajlítható bot van beillesztve. Most a kocka alaku léhész három sarka a botok végére lesz kötve, mig a léhész negyedik sarka a gömbölyű rud fogantyujára lesz ráhuzva. Ezen ráhuzás, vagy feszítés alkalmával a botok meghajlanak és kanál forma alakot adnak az eszköznek.

A rekesz háló alkalmazható az álló vizekben, csatornában, nád és vizinövények közt.

Módja a következő: A legfinomabb kenderből font fonállal készítik a rekesz hálót. Ezen hálót azután a kissé letarolt nádak közé rekesz alakban letűzik. A halakat azután (midőn huzódnak) kövekkel, botokkal a rekeszhálóba kergetik.

A háló, hogy a víz színéhez hasonló legyen, fűz és nyárfalevének összefőtt levéllel megfestetik, mert különben a halak a fehér színű hálóba igen nehezen mennek bele.

Már most nézzük, hogy a hazatérő halász, mit tesz zsákmányával? Azt a kézi bárkájából áttesz a Duna vizén vasmacska-hoz kötött nagy bárkába, honnét azután »szákkal« kimerítetik a vevők számára, a mi hasonló az iskolás fiúk lepkefogójához.

Jung Ferenc.

TÁVIRATOK.

— **Uj képviselő.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Balassa Gyarmaton *Forgách* Antalt ma egyhangulag képviselővé választották.

— **Nagy robbanás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Dunquerqueben a petroleum-bányák reservoirjában tűz s ebből háromrendű robbanás támadt. Egy ember életét vesztette; többen súlyosan megsebesültek.

— **A tudós ravatala.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Tély* Jánost, az elhalt tudóst, az éjjel Budapesten a Kerepesi-temető halottas házában ravatalra helyezték.

— **A német császári pár Bismark temetésén.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Potsdamból írják, hogy II. Vilmos német császár és a császárné Friedrichruhéból, Bismark temetéséről, oda érkeztek.

— **Spanyol-amerikai háboru.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Madridból írják, hogy két spanyol gőzhajónak sikerült a kubai ostromzárát áttörni, mely alkalommal megtámadták őket. Washingtonban a Filippi szigeteken levő amerikai haderők főparancsnokát utasították, hogy lépjen fel a felkelők ellen, ha azok zavargásokat akarnának támasztani. Ezzel az utasítással egyszersmind tudtára adták a pápai apostoli nuncius ama közlését, mely azt mondja, hogy *Aquinaldo* felkelő vezér csapatai azzal fenyegetőznek, hogy a cavitei püspököt és a papokat lefogják gyilkolni.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, aug. 3.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.18; későbbi szállítás: 8.43; — *Tengeri*, augusztusra: 4.18; őszre: 4.78. — *Rozs*, őszre: 6.48. — *Zab*, őszre: 5.32.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 364.—. — Magyar hitelrészvény: 397¼. — Államvasut: 362.25.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
 SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Egy vizsgázott
 gépkezelő-kovács,

ki a gépjavításban is jártas
 és a legjobb bizonyítványokkal bir, uradalmaknál alkalmazást keres. (Czim a kiadóhivatalban.)

3 Szeifert-féle billárd

(ezek közt 1 fordítható), mind márvánnyal ellátva és a legjobb karban, továbbá: Thonet-féle nádszékek, nagy tükrök, kávéházi ezüst felszerelés, folyosóra alkalmas nagy ablakok, ajtók tokostól, kertí székek stb.

jutányos

áron

eladóknak.

Megtekinthetők: Pécssett, apáca-utca 5. sz. földszint balra.

Kaiser H. F. puskaműves
 Pécssett, Király-utca 38.

Ajánlja a közeledő vadászati idényre jól berendezett **mindennemű**

fegyver és vadászati cikkek

raktárát; úgy a világhírű

Styria-kerekpárok

egyedüli raktárát Pécssett, mely kerékpárokból az előrehaladott idény miatt rendkívül olcsón, **20%-al a gyári áron alul** szállít.

Minden e szakmába vágó javítások elfogadtatnak.

A pécsi nyilvános 3 osztályu Porges-féle felső kereskedelmi iskola

jövő (24-ik) tanéve f. év szeptember hó 1. napján nyílik meg.

Ez az intézet az ország többi felső kereskedelmi iskoláival (akadémiákkal) teljesen egy rangban áll és a végzett növendékek az érettségi vizsgálat letételével az egy évi önkéntesi jog kedvezményében részesülnek.

A beiratások az intézet helyiségében Pécssett (Kossuth-utca 5. sz.) történnek f. é. augusztus hó 31-től kezdve.

Ugyanott folynak a beiratások

a nyilvános polgári fiu-iskolába,

mely Pécs sz. kir. város segélyezése mellett nyílt meg.

Bővebb felvilágosítást nyújt

az igazgatóság.

Pécssett, 1898. évi augusztus hó.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésű

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok,
körlevelek, számlák, falragaszok,
meghívók, tánczrendek,
hivatalos és gazdasági
táblázatok, részvények,
alapszabályok,
névjegyek stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve

papirmetsző,
sodronyfüző,
perforirozó,
számozó,
aranyozó

stb. géppel, melyek segélyével
a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
munkáig minden elkészíthető.

TAIZS JÓZSEF, PÉCS

Megye- és Mária-utca sarkán.

Nyomtatvány-raktárából

körjegyzői,

papi és ügyvédi nyomtatványok

jó papíron olcsó árért kaphatók.

PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

különféle levélpapírok,

(Röntgen-féle sugaraknak ellenállók,

kerékpár-jelvényes stb.)

kaphatók.

Kuhn-féle író-tollak

nagy választékban.

Vidéki megrendelések
gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.